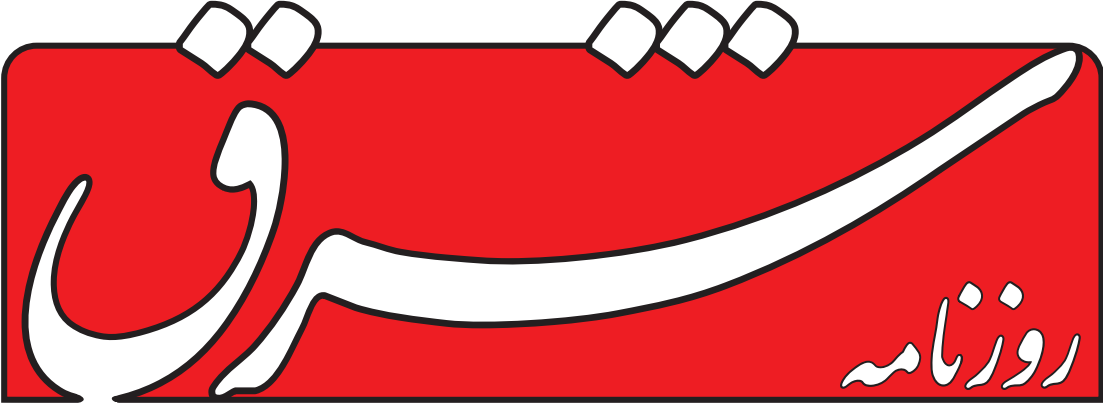

هشدار به خانواده بازداشتی‌های اخیر درباره وکیل‌نماها

کلاهبرداری با نمایش ناجی‌گری

نسترن فرخه: در این هفت هفته، هر روز بر تعداد پرونده‌های بازداشتی‌ها افزوده شده، در این میان تعداد قابل توجهی همچنان به وکیل دسترسی نداشتند و برای همین در سردرگمی از روند پرونده به سر می‌برند. در همین بین گروهی وکیل یا وکیل‌نما با سوءاستفاده از شرایط این خانواده‌ها، در تماس‌های تلفنی، با اشاره به قدرت نفوذ خود وعده آزادی یا سبک‌کردن پرونده را به آنها می‌دهند

صفحه ۸

دوشنبه ۱۶ آبان ۱۴۰۱ • ۱۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۷ نوامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۱۴ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: دو قهرمانی در یک شب؛ تیم ملی فوتبال ساحلی قهرمان جام بین‌قاره‌ای و کشتی فرنگی قهرمان جام جهانی شد، گزارش «شرق» از تذکر نماینده چابهار در مجلس که حاشیه‌ساز شد

سرمقاله

احساس بی‌عدالتی

حمزه نوذری

جامعه‌شناس

سیاست‌مداران و دولتمردان از فعالیت‌ها و اقداماتی که در راستای خدمت به جامعه انجام می‌دهند، دفاع می‌کنند و در برخی مواقع معتقدند خدماتی که ارائه می‌کنند، در بسیاری از کشورهای دنیا از جمله برخی کشورهای پیشرفته کمتر نمونه‌ای از آن وجود دارد؛ مثلاً اقدامات و هزینه‌هایی که برای بهداشت در قالب بیمه سلامت انجام می‌دهند، در نوع خود کم‌نظیر است، اما چرا برخی از افراد جامعه احساس رضایت نمی‌کنند؟ چرا کماکان گروه‌های مختلف اجتماعی احساس بی‌عدالتی می‌کنند؟ جواب برخی سیاستمداران این است که با وجود اقدامات حمایتی و فعالیت‌های خدماتی چشمگیر آنها اطلاع‌رسانی ضعیف است و به همین دلیل جامعه در جریان این اقدامات قرار نمی‌گیرد. پاسخ برخی دیگر این است که به دلیل فعالیت‌ها و اقدامات نامناسب و گاهی بی‌عملی دولتمردان قبل زمان می‌برد تا جامعه از فعالیت‌های چشمگیر آنها مطلع شود و قدردانی کند. برخی نیز معتقدند جامعه ایران بسیار کمال‌طلب و پرتوقع است و فعالیت‌ها هر چقدر هم چشمگیر باشد، افراد احساس رضایت نمی‌کنند یا اینکه افراد مطلع نیستند که این خدمات در کمتر کشوری به صورت رایگان یا ارزان ارائه می‌شود. بنابراین اگر احساس بی‌عدالتی در میان افراد جامعه وجود دارد یا به ضعف در اطلاع‌رسانی یا بی‌عملی دولتمردان قبلی یا به کمال‌طلبی و پرتوقعی مردم و بی‌اطلاعی آنها از واقعیت‌های کشورها برمی‌گردد؟

اما احساس بی‌عدالتی افراد جامعه نیازمند مطالعه دقیق‌تری است. این انسان‌ها هستند که ایده‌های انصاف و برابری را شکل می‌دهند و عادلانه‌بودن و ناعادلانه‌بودن پادشاهی را که خود و دیگران دریافت می‌کنند، ارزیابی می‌کنند. ارزیابی انسان‌ها از انصاف و عدالت، پیامدهای رفتاری و اجتماعی متفاوتی از خشم و عصبانیت، مشارکت، همبستگی و انسجام اجتماعی تا رفتارهای اعتراضی را به دنبال دارد. به‌عبارتی، احساس عدالت تأثیر زیادی بر رفتار افراد جامعه دارد. احساس بی‌عدالتی در خیلی از روابط اجتماعی ممکن است شکل بگیرد مانند احساس بی‌عدالتی در روابط خانوادگی، کاری، دوستی، اقتصادی و… یک نمونه از احساس بی‌عدالتی به رابطه بین افراد جامعه با مدیران و دولتمردان بازمی‌گردد. قاعدتا کسی که پست مدیریتی مهمی در ساختار اداری دارد، پادش، حقوق و مزایای بیشتری نسبت به یک کارمند یا فرد عادی دارد چون مسئولیت سنگین‌تری دارد و اگر در کارش اشتباهی باشد، آسیب بیشتری به جامعه وارد می‌شود بنابراین تحت فشار بیشتری است. بر این اساس، مسئولیت‌پذیری هزینه‌ای است که باید با پرداخت‌ها و امتیازات جبران شود. هزینه یعنی محدودیت‌های بیشتر، نگرانی فزون‌تر و آرامش ذهنی کمتری برای افراد دارای پست‌های مدیریتی ارشد وجود دارد. بنابراین اگر هزینه‌ها بیشتر است، پس پادش‌ها هم باید بیشتر باشد. اما نکته این است که اگرچه پادش‌ها و هزینه‌های دو فرد یا دو گروه ممکن است متفاوت باشد، در اینجا کارمند عادی با مدیر ارشد، اما سود این دو یعنی پادش منهای هزینه باید به سمت برابری گرایش پیدا کند. اما مردم احساس می‌کنند سیاستمداران یا دولتمردان هزینه‌ای متوجه مسئولیت‌کاری‌شان نیست. پاسخ‌گویی، پذیرش اشتباه، جبران تصمیم‌های نادرست و… در میان دولتمردان کمتر وجود دارد و چه‌بسا مدیران در پست‌های مختلف بدون داشتن عملکرد مناسب ارتقا پیدا می‌کنند. بنابراین افراد احساس می‌کنند مدیران و دولتمردان از پادش‌ها و امتیازات زیادی بهره‌مند هستند درحالی‌که هزینه چندانی متوجه آنها نیست. بنابراین پادش آنها را بیش از حد و پادش و سود خودشان را کمتر از حد برآورد می‌کنند. یکی دیگر از موارد احساس بی‌عدالتی به این نکته برمی‌گردد که افراد احساس می‌کنند برخی سیاستمداران و دولتمردان به

عنوان تخصیص‌دهنده منابع عادلانه عمل نمی‌کنند. گاهی احساس بی‌عدالتی به این نکته مربوط است که افراد فکر می‌کنند قوانین تخصیص منابع عادلانه نیست یا اینکه شیوه و روش اجرای قوانین توزیع منابع مبتنی بر انصاف نیست. شیوه توزیع منابع از طریق بوروکراسی دولتی است و گروه‌های مختلف جامعه احساس می‌کنند این سازوکار در تخصیص و توزیع خدمات، ناکارآمد و غیرعادلانه است. کسانی که نماینده‌ای در بوروکراسی دولتی ندارند، کمتر از توزیع منابع برخوردار می‌شوند و بیشتر احساس بی‌عدالتی می‌کنند. بنا بر آنچه بیان شد، احساس بی‌عدالتی افراد جامعه حداقل دو علت دارد: ۱- افراد احساس می‌کنند پادش برخی مدیران و دولتمردان بسیار بیشتر از هزینه‌شان است، یعنی هزینه آنها کم و پادش‌شان زیاد است درحالی‌که به سایر افراد هزینه‌شان زیاد و پادش‌شان کم است. ۲- افراد احساس می‌کنند قوانین توزیعی و تخصیصی در جامعه منصفانه نیستند و همچنین تخصیص‌دهندگان منابع عادلانه رفتار نمی‌کنند. علاوه بر این، ابزارها، وسایل و شیوه تخصیص و توزیع منابع (سازمان‌های اداری) نابرابری را بیشتر می‌کنند. لازم است برای این دو مؤلفه‌ای که احساس بی‌عدالتی را در جامعه افزایش می‌دهد و پیامدهای رفتاری و اجتماعی زیادی در جامعه دارد، چاره‌اندیشی شود. نخستین گام این است که هزینه قبول مسئولیت و مدیریت افزایش پیدا کند و مدیران هزینه تصمیمات نادرست خود را پرداخت کنند و در این زمینه اطلاع‌رسانی شود تا نشان داده شود هر پست و مقامی که پادش‌هایی به دنبال دارد، هزینه‌هایی هم دارد و رابطه متناسبی بین پادش و هزینه برقرار است.

روزنامه

رئیس مجلس با اشاره به ضرورت مرزبندی با خشونت‌طلبی و توجه به اراده مردم از امکان تغییرات مشروع سخن گفت

زمزمه حکمرانی نو

♦ **قالبیاف: امیدوارم هرچه زودتر امنیت تثبیت شود تا تغییرات مشروع و لازم به سمت حکمرانی نو در چارچوب نظام آغاز شود**

♦ **رشیدی کوچی: تصمیم قوه عاقله نظام در ایجاد برخی اصلاحات است**

گزارش تیتربک را در صفحه ۲ بخوانید

بیم و امید در بازار سرمایه

حمایت دولت شاخص بورس را صعودی کرد اما فعالان بازار همچنان تحلیل مشخصی از آینده شاخص‌ها ندارند

شرق: بورس پس از هفته‌ها ریزش دوباره به مدار صعود برگشته است.

سازمان بورس چندی پیش برای آنکه سد خروج بی‌وقفه سرمایه از تالار سعادت‌آباد شود، بسته‌های ۱۰ بندی برای حمایت از سهام‌داران تدارک دید که همین مسئله موجب صعودی‌شدن شاخص کل شد اما با وجود این، همچنان خروج سرمایه از بازار ادامه دارد و کارشناسان بورس می‌گویند که بازگرداندن اعتماد سهام‌داران بسیار دشوار شده است.

بورس ایران آبان ماه را مطابق روزه‌های پیش از آن نزولی شروع کرد و در پایان هفته اول این ماه با ریزش ۲۶ هزار واحدی سهام‌داران را شوکه کرد. در هفته اول آبان شاخص کل بورس از ارتفاع یک میلیون و ۳۱۰ هزار واحد به زیر کشیده شد و تا یک میلیون و ۲۴۱ هزار واحد سقوط کرد و افت ۵.۲

یادداشت

بی‌اعتمادی و اعتراض

مهدی مقدری پژوهشگر حکمرانی

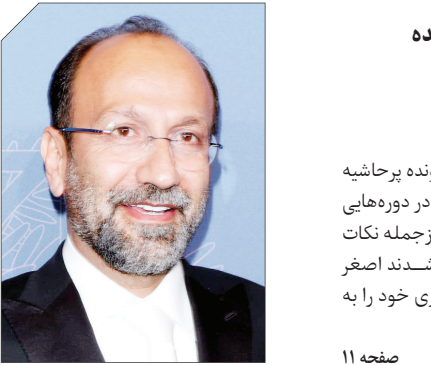
شماری از تحلیلگران بر این باورند که اعتراض‌های خیابانی در خاورمیانه سوای از علل و ریشه‌های مختلف آن، یک عامل مشترک و اصلی دارد و آن عبارت است از: احساس فرآینده بی‌اعتمادی مردم نسبت به دولتمردان‌شان. این در حالی است که در سطح جهانی نیز دولت‌ها و نهادها در حال تجربه بحران بی‌اعتمادی هستند. بی‌اعتمادی رو به رشد نسبت به مسئولان و نهادهای مستقر، ساختار اجتماعی را تهدید می‌کند. کاهش شدید در «انسجام اجتماعی» و «اعتماد به نهادهای عمومی» عواقب بسیار نگران‌کننده‌ای به همراه دارد. این دو عامل برای یک دموکراسی سالم بسیار حیاتی است، چه رسد به غیردموکراسی‌ها. «شکاف اعتمادسنجی ادلمن» تصریح می‌کند که مردم سرتاسر جهان به گذشته اعتماد کمتری نسبت به فرادستان دارند. دست‌کم ۴۷ درصد مردم به دولت‌ها و رسانه‌ها بی‌اعتمادند.اما پرسش من در این یادداشت این است که «ریشه بی‌اعتمادی در جوامع خاورمیانه‌ای و ازجمله ایران در کجاست؟»، یکی از دلایل اصلی را «شکاف حکمرانی» می‌دانم. از آنجا که طبق تعریف دونالد کتل «اعتماد زمانی حاصل می‌شود که شهروندان از دولتمردان وفای به عهد و صداقت ببینند و راهکارهای آنان را کارآمد تلقی کنند»، این موضوع با تعاریف و شاخص‌های حکمرانی پیوند می‌خورد. هرگاه مقام‌های مسئول تشخیص ندهند که چگونه چالش‌های موجود و دیگر بازیگران سپهر عمومی جامعه به یکدیگر مرتبط هستند، «شکاف حکمرانی» پدیدار می‌شود. شکاف حکمرانی محصول موقعیت‌هایی است که اولاً، در آن

نگاهی به حواشی اخیر اتهام‌های مطرح‌شده علیه اصغر فرهادی

برنده این دعوا کیست؟

شرق: مدتی قبل نشریه نیویورکر در گزارشی به پرونده پرحاشیه اصغر فرهادی پرداخت. اظهارنظر چهره‌هایی که در دوره‌هایی با این کارگردان شناخته‌شده همکاری داشتند، از جمله نکات بحث‌برانگیز گزارش بود. افرادی که مدعی شدند اصغر فرهادی، ایده‌های دانشجویان کارگاه‌های فیلم‌سازی خود را به سرعت برده است…

صفحه ۱۱

«شرق» در گفت‌وگو با کارشناسان تفاوت بایدن با اسلاش را واکاوی کرد

موج سواری بر اعتراض‌های ایران

مهربان‌ترین حالت استقلال و پرسپولیس

کاخ سفید از اوکراین خواسته تا خود را برای مذاکره با روسیه آماده کند

محرمانه از واشنگتن

مصوبه تاریخی شورای شهر تهران با ضمیمه تخفیف به سازندگان بزرگ همچنان منتقدان خود را دارد

بساز بفروش‌ها میهمان جیب تهرانی‌ها

یادداشت

درگیری در خاش

ضرورت توجه ویژه به سیستان و بلوچستان

سید محمود حسینی

بیش از یک ماه است که استان سیستان و بلوچستان در تپ‌وتاب به سر می‌برد. نظر به سوابق تاریخی این خطه و تجارب مدیریتی و شناختی که این‌جانب از استان و مردم نجیب این دیار دارم، بر آن شدم تا ناصحانه این سطور را قلمی و حساسیت‌شروط و لزوم درس‌گیری از گذشته را یادآور شوم. باشد که دلسوزان کشور برای مصلحت ملک و ملت چاره‌ای بیندیشند و مانع از تکرار ناامنی‌های گذشته در این منطقه شوند. حوادث هشتم مهرماه مصلا زاهدان و درگیری‌های بعدی آن، که منجر به کشته و زخمی‌شدن تعدادی از هم‌وطنان شد، دلسوزان کشور را نگران تبعات ناگوار آن برای وحدت ملی و توسعه استان کرد. هرچند اقداماتی برای تلطیف فضای استان و ترمیم آن اتفاقات، تلاش‌هایی ولو با تأخیر آغاز شده بود اما آن‌چنان‌که باید به فرجام مطلوب نرسید. این امر نگرانی ادامه اعتراضات و حضور تدروها در صحنه را افزایش داد. متأسفانه تروهای بعدی نشان از بجابودن این دغدغه داشت. باوقعه تلخ روز جمعه ۱۳ آبان خاش، در برخورد با تظاهرات‌کنندگان اطراف فرمانداری، متأسفانه جمعی از هم‌وطنان کشته و زخمی شدند که مصیبت دوچندان شد.مشکل چیست که در فاصله یک‌ماه دو حادثه مشابه اتفاق می‌افتد؟ چگونه درحالی‌که از حدود یک ماه قبل استان ملتهب بوده، تمهیدات لازم برای آرام‌کردن فضا انجام نشده است. در اینجا باید همه بدانیم که اقتدار نظام و دولت، مخصوصاً در این استان با رویکرد چندساحتی فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و امنیتی [امنیتی همه‌جانبه که هم‌جانب مردم را بدارد و هم‌جانب نظام را] حاصل می‌شود. این تجربه را گذشته استان سیستان و بلوچستان به ما آموخته است. این را پاسگاه‌ها و برجک‌های فراوان ساخته‌شده در جاده‌ها و در گوشه‌وکنار استان که الان بلااستفاده مانده، گواهی می‌دهد. این حقیقت را دیوار مرزی شمال استان و پیامدهای آن یادآوری می‌کند. اینک با وقوع درگیری در خاش، قبل از تندترشدن فضا و بسط ناآرامی‌ها در نقاط دیگر استان، لازم است هرچه سریع‌تر، تدبیری در سطح ملی مبنی بر رسیدگی مدیرانه و دقیق به حوادث و احقاق حقوق مردم و آسیب‌دیدگان اتخاذ شود؛ تدبیری شفاف و فیصله‌بخش که مورد پذیرش دو سوی ماجرا باشد و همه خود را ملزم به تبعیت از آن بدانند و از همه مهم‌تر مبرم آن را احساس کنند. این تدبیر، رویکردی متفاوت دارد. همراه با انعطاف و بر مبنای انصاف و عدالت است. تا مردم به آن اعتماد کنند. علاوه‌برآن، به‌وجودآمدن هرگونه دوقطبی بین مردم استان، همزیستی و وحدت جامعه را به مخاطره خواهد انداخت. البته نقش نخبکان استان و کشور در آگاهی‌بخشی و هشاری مردم استان سیستان و بلوچستان هم قابل‌توجه و مؤثر است.

♦ **استاندار پیشین سیستان و بلوچستان**

ادامه در صفحه ۵